

affia, qm' negiua conuertuntur simpli; V G, congers est, aliqd album eẽ hoim: qm' congers est, aliquem hoim eẽ album. Non congers est, aliquem hoim eẽ at: qm' non congers est, aliqd animal eẽ heminem.

At se hẽit qm' de congenti n' m' negato; nam V l' e' si ue affia, siue negiua n' conuertuntur: q' d' d' d' Anj uim, & Conj fa' sum: V G l' n' congers est, nullum album eẽ hoim: qm' n' congers e, nullum hoim eẽ album; & aliquem hoim non esse album. Si tr n' ualeat l' n' congers est, omne album eẽ hoim: qm' n' congers est, oim, & aliquem hoim n' eẽ album.

Partes tam affia, qm' negiua conuertuntur in V l' e' si; si tr' u' uel' condio, q' p' e' est in conuersio de congenti affirmato: V G l' n' congers est, aliquem hoim eẽ ritem: qm' n' congers est, omne rite eẽ hoim. Non congers est, aliqd hoim n' eẽ lapidem: qm' n' congers e, nullum lapid eẽ hoim.

Ad caput quartum, est.

De forma Syllogistica.

Quoniam

De figuris, & modis Syllogisticis

Art. 1.

Quoniam sit figura, & modi Syllogismorum?

Syllogus, ut recte concludat, debet eẽ in bona figura; hæc uero constat ex bona figura, & bono modo. Figura e' apta triu' compo ad recte concludendum. Modus e' aptus q' p' oim' dispositio in' intem, et q' u' t' u' ad etoem inferendam. Tunc aut' figura e' apta, q' con' g' e' e' tribus; q' d' e' d' d' Maius e' uim; & Minus e' uim; & Medius e' uim. Ille l' i' u' u' i' n' g' e' d' i' t' Maiorem, & Mi' n' u' i' o' e' t' o' e' m. Maius e' uim est, q' d' s' e' m' p' r' i' a' t' i' t' ; Minus e' uim, q' d' s' e' m' p' s' u' b' j' i' c' i' t' . Maius e' uim ponit' in u' n' a' p' r' i' m' i' s' s' e' ; Minus in altera; utrumque in eto'e.

U' i' u' i' t' u' s' e' l' a' u' d' a' n' d' a' : o' i' j' i' u' s' t' i' a' e' u' i' r' t' u' s' : q' o' o' i' j' i' u' s' t' i' a' e' s' t' l' a' u' d' a' n' d' a' . I' n' q' u' i' s' t' e' t' r' e' s' t' r' i' s' u' l' t' i' b' u' s' u' i' r' t' u' s' , i' u' s' t' i' a' , l' a' u' d' a' n' d' a' . U' i' u' i' s' u' s' m' e' d' i' u' t' r' i' u' s' , & s' u' b' j' i' c' i' t' u' s' i' n' M' a' i' o' r' i' , & p' r' i' a' t' i' u' s' i' n' M' i' n' o' r' i' . L' a' u' d' a' n' d' a' e' m' a' i' u' s' e' a' t' r' e' m' u' m' , & p' r' i' a' t' i' u' s' i' n' M' a' i' o' r' i' , & e' t' o' e' ; I' u' s' t' i' t' i' a' e' s' t' m' i' n' u' s' e' a' t' r' e' m' u' m' , & s' u' b' j' i' c' i' t' u' s' i' n'

in Alia, & tunc. *Hij positi, ut*
 1° d^o: *Figura Syllitica st tm tres. Pr^o, qd tot st figa, quot st*
compliciois medⁱ tri cum camis: Et hoc compliciois st tm tres: qd tot st sunt figa.
 Pr^o Alia: qd medius tri, subijciit uni camis, & priari de altero, & constituit primam
 figam: Et semp priari, & constituit secundam: Et semp subijciit, & constituit tertiam;
 & nulla alia apparet compliciois: qd triplex tm est sua Syllitica.

Obijciunt Gabenus. Medius trij pte priari de Ma camis, & sub
jici Minori: qd constituit qualtam figam. Atq; ostendit in hoc Syll^o oij hie est al:
 de at est Subior: qd alij Subior est hie. Vbiat est medius trij, & priari de hie, qd est
 Alia camis. Qd, n^o dari talem figam; qd ea est, & 3° figam affia est Ma
 riori camis priari: un illud, qd ea has figaj priari, semp est Maⁱ camis; & conter
 illud camis, de q^o Medij trij priari, eo qd so^o manet Minus camis: & illud, quod
 de medio tri priari, manet Maⁱ. Syllus u^o, qd adducit, est in prima figu
 ra, & concludit indirecte, qd hie h^o m^o tras transpositaj;

2° d^o: *Mi Syllitici in q^olibet figa st sedecim; q^o n^o nulli*
st utiles, inutiles alij. Pr^o, qd tot st compliciois pmissari, in q^ontem, & q^ontalem.
 In oib^o figaj dari modi concludendi directe; indirecte in sola 1^a figa. Pegg
 inde Jonecam Instoductio lib. octavo. a cap. 13. Continent aut hie mi ill^o
 vulgaris carminibus, q^o duos primas pertinent ad primam figam, reliqua ad se
 cundam, & tertiam. Sic aut hie.

- Barbara, Celarent, Darij, Ferio, Baralipson.
- Celantes, Dabitis, Fapesmo, Friesomortem.
- Cesare, Camestres, Festino, Baroco, Darapti.
- Felapton, Disamis, Darapti, Bocardo, Ferison.

Regulaciois oib^o figaj, st quor. prima ex duab^o partibus ut
concludit, ut scilicet 2° scilicet ex duab^o regionis. 3°, qd una pmissa est partib^o, et n^o po
test eest Utz. 4°, qd una pmissa est regionis, et n^o pot eest affra. Pro mis indire
cte concludendi, hae accipe. In 1^a figa n^o concludit in p^oca Maiori partib^o
Ex Minori regionis. Sit, qd dari tri, in q^o oi, & in q^o nulli; itaut una p^o mis
si notet hoc tri, oij; altera hoc tri, nullus.

Art 2°
 De Syllogismo Expositorio.

Syllus

Syllabus capiorum (q' et d' Demonst'ra' sensibili) est ille, q' constat medio tri
 singl: q' mediu' trij duos requit condies; s' est, ut sit indivisibilis p' incoicabi
 li. r' ut n' sit id r'at' cum se coicabili. Desu' e' n' p'it, e'ia' dina e' Pr: e'ia' dina
 est filius: q' filius e' Pr: s' Pr: filius: q' te e'ia' dina sit max' singl' est
 in coicabili. Desu' r' et in d'ini' n' ualet | filius n' e' Pr: filius e'ia' dina: q'
 e'ia' dina n' est Pater: Et om' filius sit singl', & incoicabili; est t' id r'at'
 cum e'ia', q' coic'.

In 1^a & 3^a figura dant' duo syll' capior' frat'as. Et constat
 ex utraq' p' missa singl' aff'ra, & inferit e'ia' singl' aff'ra; b' q' int' figura
 Socij est d'apery: hic homo est d'orates: q' hic homo e' d'apery. Et constat
 ex Ma' neg, & Mi aff'ra: & inferit e'ia' singl' negiuam; ut | Socij n' co
 lit multos Decos: hic p' h'ij e' Decij: q' hic P' h'ij n' co lit multos Decos. In 2^a
 figa' dant' trij syll' capior' frat'as. Et constat ex utraq' p' missa aff'ra, & collit
 e'ia' singl' aff'ra. Et ex Ma' negiuam, & Mi aff'ra, & collit e'ia' singl'
 negiuam. Et ex Ma'ori aff'ra, & Mi negiuam, & collit singl' negiuam.

Syllabus capiorum in 3^a figa' est evidentior. Pr' q' in 3^a
 figa' o'ij t'as s' part'as. in al'is u' aliq' s' t'as: cum q' capior' constat ex trij
 singl'as, a' t'ior est ad 3^a figam. Pr' r' q' in 3^a figa' mediu' trij semp'
 subjicit; subjicit n' coit singl'as: cum q' capior' constat tri' singulari, q'
 t'ior est t'ertia figura.

Ad caput XXVII. etc.

De regulis invenendi medium ad Syll'os.

Ad invenendum medium trium accommodatum ad aliam e'ia' pro banda,
 tradit' t'as hoc tenorem complicis, seu mot'. q'is soci' p'ima s' ubi les' ad p' con
 dudendum, id e' q' dicunt' stare: tres aut' ultimi s' inmutabiles, id e' q' d'ni' n' stare. con
 tinend' autem h'ij vers'ib'.

Fecana, Capet, Dafenes, Hebare, Gedaco,
 Geban' stant; sed non stant Febas, Hedas, & Hecar.

Notand' in q' h'iles h'as dictum (except' trij ultimis) dant' trij literas vo
 cales, q' um ultima sigant e'ia' inferendam; A, sigant t'iam aff'ra, s' o
 tem negiuam, I, partem aff'ra, D, partem negiuam. Tres ultime dic
 tois carent ultima syllaba, ut ostendunt, & e' inmutab' ad inferendam con
 tur

lutionem in fine. Notandum a, duas priores literas uocari in quibuslibet dictione ita se
nere, ut **B** sigcat subterum et **o**ij demonstranda. **A**, u, g, r, a, t, u, m.

Notandum B, e, in eisd dictionib; sex literas consonantes; **B**
C, **D**, **F**, **G**, **H**, q; sigcant medium trium dicit e, e, **C**o, **D**ij, **F**ij, **G**ij, **H**ij, quod
indican p uocalem in fine sequentem. **U**n' **B**, sigcat con; p'ati; **C**, **A**ij p'ati;
D, repugnans p'ati; **F**, sigcat con; subti; **G**, **A**ij subti; **H**, repugnans subti.

Ita uo medij trij et consequens alicuius, qd consequat adile
lud, ut se h'et g'ij superior ad inferiorem, & conuertibilib; ad conuertibilem; **V**
G, aut uo h'ij. Ille medij trij d' anj alicuius, q' in fort' illud, ut se habet
g'ij inferior ad superiorem, & conuertibilib; ad conuertibilem. ueluti **repugnans**
Fij. Deniq; illa medij trij d' repugnans alicuius, q' n' pot de illo uere af-
firmari; ut lapis de h'ie. aut ualem rari de illo affirmari; ut disse fili
os respectu parentum. qd literar; artificium his uersib; continetur.

+ Prædicat **A**, **B** sequitur, **C** præit, **D** manet extra.
+ Subit, **F** sequitur; **G** præit, **H** manet ex tra.

Notandum præca, nouem e, complexioes, qd medij trij comparari pot cum eam is, id est,
cum p'ati, & subti et **o**ij demonstranda. Nam aut medij trij e anj utriusq; (nemp
p'ati, & subti); aut con; utriusq; aut repugnans utriusq;. Vel est anj p'ati; & consequens
subti; aut consequens p'ati; & antecedens subti; aut repugnans p'ati; & anj subti; aut
repugnans subti; & anj p'ati; aut con; p'ati; & repugnans subti; aut repugnans p'ati;
& consequens subti. His p'ati

Constructio ingeniosa mediorum fa bricas.

Secretas tradit **Phis** ad inueniendum medium trium accommodatum alius et **o**ij.
est. Ad q'andam **V**tem affirm in **Barbara**, q' endus e medij trij, q' sit **o**ij
subti, & anj p'ati, ut indicat **maximadictio**, **Facana**; in q' dictione uel uocabil;
sigcat eodem **V**tem affirm, q' inferenda e. **F**, qd e an' **C** sigcat medium trium accom-
modatum debere e, e, consequens subti, qd subterum indicatur p' ipsum **B**. **Ita** **C**,
qd est an' **A**, sigcat medium trium debere e, e, anj p'ati, qd significat e ipsum, et **o**ij.
Ita ad q'andam **V**tem affirm q' qd oij homo
st. **Subti** dicit **sum** dicit q' medio **C**at, qd e con; subti, nempe **h'ij**, & anj
p'ati.

prati nonne Subia: atq; ita fiet Syllus in Barabara. Omne at est Subia:
 oij homo est at: go oij ho e Subia. Et medium sumi pot ad pbandam partem
 affirm in Parisi commutatis pmissis.

¶ 2^a 1^a. Ad pbandam partem affirm in 3^a figa in Da
 rephi, & Dactyl, & Dismis, det sumi medium, qd sit anij ubiq; id est, prati, & sub
 ki: qd denotat dictio (Ageti); ut pat consideranti. Un ad probandam hanc e loom
 (go aliqd at e Subia) medium est (ho) & ki fiet Syllus in Parapti. oij ho est
 Subia: oij ho est at: go aliqd at e Subia.

¶ 2^a 2^a. Ad pbandam Utom negiam in 2^a figa in Le
 Laurent, aut in 2^a in Carava, det sumi medium, qd sit repugnans prati, & conse
 quens Subia, ut denotat dictio Defenest. Quare ad pbandam hanc nullus
 ho e lapis, medium e a t, aut veta; & hoc modo fiet Syllus in Le Laurent. Nul
 lum at est Lapy: oij ho est at: go nullus ho est Lapy. Sibi probari potest par
 ty negia in Ferio, aut Festino, & minor pro pio sit partis.

¶ 2^a 3^a. Ad pbandam Utom negiam in 3^a cantesi, qd e
 niij & figa concludens indirecte, aut in 1^a Carnestres, & est niij & figa, & tendunt
 medium, qd sit repugnans Subia, & consequens prati: qd denotat dictio, Hebare. Qua
 re ad probandam hanc, nullus ho e Lapy, medium est in sensibile: dicit fiet Sy
 llus in Cantesi, nullum in sensibile est ho, oij Lapy e in sensibilib; go nullus
 homo est Lapy. Quae de cetero indirecte; quia in illa Utom negiam pradi
 cati de Maiori in Conclusionem.

¶ 2^a 4^a. Ad pbandam partem negiam in 3^a figa in Felap
 ton, det sumi medium, qd sit antecedens Subia, & repugnans prati; & hoc modo fiet
 ut indicat dictio, Gedease, Un ad pbandam hanc. Aliqua Subia n est uiuent.
 Medium est Lapy, & antecedens Subia, & repugnans prati. Sibi nō fiet Syllus
 in Felapton: nullus Lapy est uiuent: oij Lapy e Subia: go aliqua Subia
 non est uiuent.

¶ 2^a 5^a. Ad pbandam partem affirm in 2^a figa in Da
 rephi, medium det ee antecedens Subia & consequens prati; ut indicat (de hanc). Qua
 re ad probandam hanc, aliqs ho e Subia, medium e at. Sibi fiet Syllus
 in Parisi. Omne at est Subia: aliqs ho e at: go aliqs ho e Subia.
 Et medium in uenit et ad probandam partem affirmatiuam indirecte
 in Barabapton; nimirum, oia at est Subia: omnis homo est animal.

321
gō aliqua substantia ē homo. Sed q̄ et aliq̄

Quare tres ultimi mōi sint inutilēs?

Prō. Febas, Hecas, & Hecag dñi non tate, seu eē inutilēs, q̄a medijs trij
inuentis p̄p̄os̄, t̄q̄ n̄ ē utilis ad p̄bandam d̄ctam vi fr̄i. P̄ de Febas, q̄ d̄no
tat, medium triū d̄re eē consequens utriusq̄, ex̄m̄i: p̄ medium consequens utriusq̄
ingeruit t̄m ad secundam figuram, in q̄ medijs trij p̄r̄i de utroque extremo; atq̄
adeo d̄t̄ constituere duas p̄missas aff̄i; atq̄ in 2^a figurā n̄t̄ concludi vi fr̄i ex dua
b̄ aff̄i; q̄n̄q̄ ex medio t̄o inuento p̄ Febas.

Dein p̄ de Hecas, q̄ denotat, medium triū repugnans utri
que extremo; atq̄ ad eod̄ d̄t̄ constituere duas p̄missas neḡivas; atq̄ ex duab̄ neḡivis n̄t̄
concludi vi fr̄i in aliq̄ figurā; Cut p̄t̄ ex lib. 6. Inst. Cap. 1. d̄: gō neḡ ex medio
inuento p̄r̄i Hecas.

Deniq̄ p̄ de Hecag, q̄ denotat medium repugnans sub̄t̄i
et ad eod̄ens p̄r̄i; q̄ p̄r̄i ingeruit t̄m ad primam, et tertiam figuram; ac adeo d̄t̄
constituere duas p̄missas, q̄r̄i Maior, ut aff̄i, et Min̄ neḡ; atq̄ in 1^a et 3^a figurā n̄t̄
concludi d̄irecte ex Minori neḡativa; gō neḡ ex medio inuento p̄ Hecag; et
Cōter h̄ tres ultimi modi sunt inutilēs.

Dices: In 1^a figurā concludi indirecte ex Minori neḡiva,
in Tap̄smo; et in Tr̄isom̄o; q̄a Hecag ingeruit ad p̄bandam partem neḡivam indirecte
in 1^a figurā; q̄ ad hanc partem neḡivam, aliq̄ lapis n̄ est at̄ assum̄i p̄ medio homo,
q̄ est aq̄ p̄r̄i; et repugnans sub̄t̄i, et ita fit syl̄lus in Tap̄smo; q̄ n̄ ē at̄; nullus
lapis est homo; gō aliq̄ at̄ n̄ est lapis, vel aliq̄ lapis ē at̄. Nō concedendū
aff̄i, et ad Cōm; q̄a concludi indirecte n̄ est simpl̄ concludi, p̄ t̄m in quō. Cū
igit̄ Hecag ingeruit t̄m ad concludendum indirecte reputari simpl̄ inutilē.

Inst. 1. Ge bali est mijs utilis; et n̄ est ad concludendum
indirecte partem aff̄ivam in prima figurā; ut p̄t̄ ex 6^a r̄ta; gō et 1. Hecag t̄rit
utilis; n̄q̄ ingeruit ad concludendum indirecte partem neḡivam in 1^a figurā. Cō
conc. Ma, et d̄it̄. Mi. Fr̄endo, Ge bali non reputari utilē, ex eod̄ q̄t̄ ingeruit
ad p̄bandam indirecte partem aff̄ivam (ex hoc. n. capite et reputari inutilē).
p̄ ex eod̄ q̄t̄ ingeruit etiam ad concludendum d̄irecte eand̄ partem aff̄ivam in pri
ma figurā; ut patet ex sexta regula. Atq̄ 1. Hecag t̄rit t̄m ingeruit ad con
cludendum indirecte; reputari simpl̄ inutilē.

IN LIBRO SE POSTERIORI RESO LUTIONE. PROÆMI VM.

Subiectum huius libri est Demonstratio, seu Syllabus Demonstrativus, imma-
turiam spectatus: de cuius Resolutione agit Phis hoc loco: obiter etiam tra-
ctat de alijs Syllabus, qualis est Dialecticus, Sophisticus, & Pseudographus.

CAP. I^{um} DE PRÆCOGNI

Triapronuntiata tradit hoc capitulum: primum est, omnem doctrinam intel-
lectionem fieri ex ante cognitione. Secundum: an eorum tria esse præsenti-
das, nimirum subiectum, passivum, & principia. Tertium; eorum non præsenti-
in principijs frater, sed virtute, ut effectus in causas. De quo tribus agit tota q^{ue}
fit 3. ost.

Quæstio 1^a
De acquisitione scientiarum.
Artus 1°

Vtrum scia à nobis acquirantur?
Putavit Plato, & Pythagoras, animas nostras creatas fuisse an qm corporibus
univeris; & tunc omnium scientiis huiusmodi fuisse insitas, neq in hac vita
ullam

ullam a nobis de nouo sciam comparari; sed illas recordari esset talis phrasim ex
 pressis, quod illos habere recordantur in memoriam: et tunc fieri comparationem nihil
 aliud est, quam illas reminiscerentiam. Hoc in de uia respiciunt fidei, quod docet,
 namque alicui non creati an corpore. Et sic hinc expia; neque, si scientia potest habere scien-
 tem; nos uero experimus propriis actibus, industria, laboris seditione, et opere Magistri sci-
 entias acquirere. Et hinc, teste Philo, istius humanus in quero est in tabula rasa, in
 qua non depictum est.

Deinde per nos, quod si scia nobis esset ingenta, ois ead modode
 rebz indicarent, quod quod sunt natura oibz esse in coeant. 2. Possent illi, quod nascuntur,
 privati aliquo sensu, hinc sciam res spectantium ad talem suum; quod est falsum: quod
 caecus non iudicat de coloribus. Dicent; Decem phrasimata naria. Contra, nos possu-
 mus, quod sensibilibus unius sensus recordati sensibilibus alterius, quod tenet spes; ut ex uis
 clari recordamur dulcedinis: quod sebr est.

3. Nulla scia patitur detrimetum ex coniunctio cum gratia ma:
 De aia rotis est scia ma: quod iam in illi unidatur, hebat hinc scia, eodem
 habet, et exercebit in corpore. Na ex eo patet, quia ma nullo gerat nouum etum: quod
 scia ex coniunctio cum gratia ma n amittit, quod est, quod hebat an illam. Tand nulla dicitur
 opio falsa; quod a quod, et uis scies nihil falsum potest derinari.

De illa scia 1. Voluit per acquiri, et nobis nota, signata: et
 nota, non acquiri de nouo: si ignota, et si inueniam, non agitur, quod non acquiri de nouo
 Quod illam sciam esse non tam uirtuati, et confusi; quod non illam gerit, partim autem scit, par-
 tim nescit: scit, quod tenet tenet priu, in quo est uirtute continet, ut in causas: nescit uis
 sciat, et acquiri sciam sciam, quod illius adiutus illi principis, ex quo est eundem
 ceteris, illam in fert expresse. Sicut quod alium non uerit, hec in signa, quod illum ois pro-
 dant, si illum offendit, uerit.

2. De scia de nouo acquirere. Si foret ministerium suum, et opo
 Magistri: neutrum est deum: quod non acquirere de nouo. Probo illi, quod hinc passim falluntur:
 et sunt illius occasio errandi: quod non sunt apta instrua ad sciam comparandam. Quod hinc
 non semp falli, et facile emendari ab illis, quod ex cognito in quibus. Et ex multis non
 experimenta hinc ceteris ueritibus. Ut capiti sui, hinc ignem calefacere, et sic
 hunc ceteris illis: quod omnis ignis calefacit.

Dicit: Tand scia de Deo, de Antis, de aia rotis, et de multis
 bus, quod non accipiunt per sui: quod tales scia non accipiunt ministerio. Quod, si scia
 in

in nro illu. qđ prius n̄ fuerit in sū, t̄ perse, ut qđ h̄t̄ēz sensibiles; t̄ p̄ aliud, ut Deus,
 An̄t̄, & occulta virtutes & effiçz corporeas, re loci, fundas, negocij, fr̄ij, segatas,
 contra ficticia & partes ultra, ut motus, & cetera.

Urget: Saltem n̄ accurrunt ope Magistri; quia ad sciendum p̄ter su-
 men n̄ale illud, reguntur sp̄ij intelligibiles: sed Maḡ n̄ p̄t̄ illas transfundere in mentem discipu-
 li; qđ n̄qđ r̄iam. Nō h̄t̄ Minorem, arando, Maḡstrum n̄ infund̄: im̄m̄, et directe sp̄ij in
 mentem discipuli. Et indirecte, qđ si mediate: qđ tenus p̄ponit pronuntiata, externa, sig-
 na, & exempla scribilia, qđ Discipulis adiuvant ad res proprias facilius cognoscendas.
 Signa v̄o prop̄ia à Maḡstro explicita; nota s̄t̄ discipulis in confuso, & in cōi, qđ tenus te-
 net terminos simplices, & à Maḡ. docet, qđ tenus illos deat coniunḡ p̄ affiçm, vel sepa-
 rare per negationem.

Obj. tant. Illi primos priores dantur à natura; & non acqui-
 runt per aliqđ: qđ et h̄ij sciens. Obi. huius argumenti exitar̄ sequens.

Art. 2°
Quia nobis doni huius primos priorum?

Notum 1°: huius eī qđ h̄t̄ēz distat ab illu, regitay n̄ ut possit simp̄ tr̄, sed ut
 promptius, & facilius operetur. Notum 2°: in nro illu dari h̄ij ad assuū cōmum, sicut
 maiori facilitate illis assentimur post exercitium aliquod absum, qđ n̄ ana.
 Notum 3°: dari qđdam prias cōsistimas, & immediata qđ dantur 1as; quos veritas infal-
 libilis convincit illum, ut illis oīo assentiatur; ut hoc impossibile est, idem simul
 eī, & n̄ eī. Illi positus

Dico: In nro illu dari h̄ij qđ assentis primis principiis
 et notissimis. Pr̄ eī a priori, quia oīz p̄oīs, qđ h̄t̄ aliquam indiviam, t̄ diffem̄ in span-
 do indiget aliquo prias quo detricetur et vincat talem diffem̄, ut facilius, ac cla-
 ritate operetur: sed illi h̄t̄ hanc indiviam, & diffem̄ ce prias: qđ indiget
 aliqua prias ad illam supandam; qđ n̄ p̄t̄ eī, nisi h̄ij. Probo Illi; qđ p̄oīs, qua
 n̄ tendit in obtum p̄ cognitōem simp̄tem, cātam ab excitoi sp̄ij: s̄ per animi
 qđ reflexum, & per rōem motivam cognitōem in obtu, habet aliquam indifferen-
 tiam in operando, t̄ aliqđ necessitate ad ipsum obtum quoad exercitium: s̄ illi
 ita se h̄t̄et in primis principiis; qđ est indiviam ad illas.

Probo Illi; qđ illi n̄ tendit in 1as prias excitatay simp̄tem
 ab specie, s̄ qđ animi indicativum, & per rōem motivam; s̄ est, qđ penetrationem
 s̄rūm

trōs, quos vitas aliqñ proponit magis, aliqñ minus diste; Et ex dijs pōe hōti; Et ex alio impedimento; nisi nullum qñm est tam evidens, cuius vitas n̄ possit late re, et cuius tñ aliqñ remitte, et cum minori aduertia n̄ cognoscām; in quo casu multum diuemat huj. Pñ rē posteriori, quia experimus, nos facilius assentiri pri mis principijs post exercitium multos actuum qm̄ ant: qō hęc facultates querit ex ha bitibus. Illis; talem facultatem querit ab ipso rep̄sentantibz hōis priorum, et ab illorū penetratioe euidentiore, et p̄fectiori. Sed: qō tñ saepe apprehendunt re missius ab hęc exercitatio, qm̄ ab incipiente: et tñ illa casu huj assentit, quam ipse: qō illa maior facultas n̄ querit tot ab ipso trōs; Sed et ex huius inclinante ad assensum. Accedit qō ipso trōs n̄ concurrunt im̄m̄ ad iudicium, sed ad apprehensionem.

Inst: Solum pot querit talis facultas ab euidentiore penetratioe trōrum; inuis n̄ querit ab illorū spēbus. Nqñ trōtia, q̄ facultas ē e flij ex qō pōe, ac pñ se huj huj; n̄ uō capē obli; q̄ penetratioe trōrum, q̄ tot detrahit ad iudicium n̄ itatū, ut tollat omn̄ iudiciam. Et tñ admittat penetratioe trōrum euidentiore, n̄ tollit conuālem opandi m̄m̄ nisi p̄ accidentē.

Obj: Prænotatū p̄pōe sufficienter suo obo, ferti in alio p̄pōe animi conatu abq̄ ullos difficultē, et iudicia: illis ē pōe nati; primum qm̄ est cui obtumtiale: qō n̄ sufficienter illi proponat, id est, penetratioe p̄fectioris, abq̄ diffi illi assentit n̄ hui. P̄ illa de uam, si procedat de pōe nati, q̄ tendit in obo p̄r simploem exiōem sp̄i; q̄ h̄ ē pōe uidendi; et illis r̄i simploem apprehensionē eē uō falsam, si procedat de pōe, q̄ tendit in obtum p̄ aliquā rōem motiuam, q̄ h̄ ē illis, qm̄ iudicat, qō tunc ferit in obtum rōi ueritij p̄r incognita p̄ apprehensionē; q̄ cum q̄pōni possit cum aliq̄ diffi; et iudicia indiget hū, q̄ illam inuauat, et auferat.

Quæ doctrina extendit etiam ē ad corp̄a p̄ria tam specula tiva; ut: Impossibile, id sit eē, et n̄ eē: qm̄ ad p̄acta; ut, Bonum ē amandum, malum fugiendum. Quos vitas p̄ aliquā occasiōem pot occultari illis hinc. Et id est de Volte, qm̄ tendit in bonum in eē, et ad finem ultimum. est. in in diuery ad hęc qō exercitatio; ac p̄m̄ indiget hū, q̄ inclinet, et detrahit ad tale exercitium, licet obtum casu sit summa bonum, et summa diligendum.

Acquis: Sij certum n̄ egent habitibz ad suos aijs, nq̄ illis ad simples apprehensionē: qō et n̄ indiget illis ad p̄ria. Nqñ tñ, q̄ est, qō sij, et illis ad apprehensionē tendunt p̄r simploem exiōem, at uō ad p̄ria, tendit illis p̄ rōem motiuam, ut dictum est. Urget. Pōe nati app̄tetur hōtum

altem concupiscit ad obtinendum sibi conaturali. Nisi, et assignat iniqua in equo
cuius appij ad aij, e' natus, q' n' litit. n' t'n' semper applicat eund' conatum, sed
nunc in tensus, nunc remittit, agit pro vob' apprehensiois, et d' p'ois subit.

Quaestio, Utrum s' d'icti huj' sint inditi a n'a, an aq' rati' n' r'is alib' ?
Q' n' e' inditi, id aq' rati' s' aij. P' r'is, q' n' p' d' e' auctum auctum ex p' r'is maior' facit, q' a' ca
provenit ex aq' rati' h'um' d' n' p' d' e' auctum auctum ex p' r'is maior' facit, q' a' ca
tem in appetendo p' r'is p' r'is: q' a' r'is huj' q' illos. 2. h' e' t' n'ales tal' huj',
o'is exp' r'is e' auct' facit, nec e' t' maior' p' d' e' auctum auctum, q' n' antea: utum
q' e' s' falsum: q' n' h' n'ales. 3. Huj' virtutum n'aturam n' infundunt a n'a, sed aq'
rati' s' aij: q' n' h' huj' p' r'is. Co' tenet a' p' r'is r'is. Huj' co'iter recipitur: et
p' r'is, q' n' huj' virtutum e' t' infusi a n'a, nemo e' t' u' r'is, sed nemo acquirit prop' r'
sionem innata' contrariam, ut fatet in lapide, q' n' p' t' auctum h'um' descendendi gur
sum, quia e' t' r'is nati' prop' r'is, q' n' h'et descendendi: deorsum.

Obj. 1. Artes vocat' huj' p' r'is p' r'is n'ales: id e' q' d' e' t' r'is q'
a' r'is d' e' n' r'is, q' n' huj' p' r'is p' r'is. Q' r'is huj' d' e' r'is n'ales, q' n' p' r'is h'um' n'a
h' abq' ulla media, prop' r'is h'um' ad appetendum p' r'is p' r'is: n' u' r'is q' d' e' t' r'is a
n'a. Sed d' n' ob eod' p' r'is illis, q' a' r'is ab illis, q' r'is illis, 1. q' r'is r'is d' e' r'is
t' r'is, n' u' r'is q' r'is r'is e' s' t' s' e' d' d' e' r'is r'is: a' r'is n' n' d' e' r'is q' aij indicat' r'is
d' e' t' r'is, ad q' s' inclinant: n' u' r'is p' r'is ab illis agente, ut alij uolunt.

2. Q' d' in Antois creatione inditit illis p' r'is, q' sunt p' r'is: na
rum p' r'is: q' d' e' t' r'is infund' h'ab' huj' p' r'is p' r'is, q' t' p' r'is supra n'a n'a o'is
q' s' e' t' r'is p' r'is p' r'is. Cui' p' r'is ex illo p' r'is n'a, Sup' r'is n'a n'a n'a
attingit infund' supra n'a. Q' d' n' e' t' r'is. Ad p' r'is d' e' r'is illud p' r'is n'a n'a n'a
q' d' e' t' r'is q' d' aliqua, n' u' r'is q' d' o'is: u' r'is aij, et huj' p' r'is p' r'is p' r'is
L' r'is cogniti' Antea in eo q' n' h' d' e' r'is: q' d' s' e' t' r'is, ut attingant infund' supra n'a.
N' e' p' r'is r'is h'ab' p' r'is o'is, s' e' d' illis tribuit' s' e' t' r'is, et p' r'is, q' d' huj' possunt
h'ab' r'is acquirere.

Quaestio 2.
Vob' loa' et disciplina illius fiat ex
Antecedente cognitione.

Art. 1.
Explicat, et resolvit quae q' d' alij dubia.

Quod scias prout procedit a Magistro, tamquam a principio dirigente, et applicante discipulum quocumque, et scriptas, et doctas: et prout Philosophus procedenti, et recipit in intellectu sui, tamquam a causa efficiens, et substantiva, et ubi dicitur disciplinatus. Et ideo doctas, et doctrina accipit in intellectu. His positis

Primum dubium est, quid intelligat Philosophus in ista sententia? Quod, intelligit solam notionem discursivam. Et ea aliter excludit; quia Philosophus ad hanc scientiam regreditur notionem antecedentem: sed sola discursiva illam regreditur, quod de hac sola agit. Et aliter, quia via apprehensiva, sicut regreditur notionem eiusdem, obiecti in se, indicativa solum postulat apprehensionem obiecti: ad notionem vero discursivam ratio pergitur cognoscere antecedens de obiecto diverso: ergo de hac solum loquitur Philosophus. Quamvis aliter in textu extendit notitiam intellectivam ad indicativam, quibus est de hinc, et cognoscere primorum priorum.

Secundum dubium. Qualis debeat esse illa cognitio antecedens discursivam? Quod, debere esse indicativam, et fructu, et intuitu, quibus est recordari iudicij preteriti. Quia autem non debet esse discursiva, quod daret processum in infinitum, sed debet habere terminum ex discursu, sicut est, et reliqua in infinitum. Quia tamen non apprehensiva, et sensiva concurrunt ad iudicium discursivum, non ut esse, sed ut condicere, et post notitiam antecedens extendi ad illas.

Tertium dubium. Quia via discursiva accipit propria inveniendi, dicitur doctas, et doctrina? Respondetur. In mentem Philosophi, quod solam scientiam traditam a Magistro apprehendit doctas. Quod deinde affert, si absolute loquendum sit; quia in scientia quam accipimus, Philosophus habet se infra Magistri; et via est media, et ratio motiva; non vero discipuli. Magister ut dicitur Philosophus, ipsum dominum in scientia experimentalium habuisse Deum per Magistro. Scientia in supra dictis proprie doctas: utrumque tamen non ad quocumque scientiam accommodari.

Quartum dubium. In quo sit illa notitia animi, quae est in discipulo notitia discursivam? Quod, esse in discipulo; quia hic indicat pronuntiata a Magistro tradita, et mediante illo iudicio, inferri etiam. Notitia enim Magistri non potest esse in mente discipuli, ubi ipsa non est. Quamvis autem tam notitia animi, quam est loquens sit dici doctrina, tamen sola discursiva hoc non proprie accommodari ex ista doctrina.

Quintum dubium. Quod est sophisticum, et Pseudographas causer et a premissis, seu a notitia antecedente, et contra, et sit discursiva? Quod a fine. Et, quia quod Philosophus assentit aliter tamen preterita per premissa, et per se et ea illis, et tamen est discursiva: sed istud ita assentit his locibus: quod illa pendente ore missa, et sunt discursiva. Dicitur: Illa premissa in se sunt falsa: quod illis per illas

illud n̄ pot̄ aliter etiam. Plur̄ Bā; sufficit. q̄ tales p̄missa apprehendant̄ ab
thaut uel, ad hoc ut illas applicet; & effine, ac fr̄at̄r cōt̄ etiam; q̄ t̄ falsas
in se, sit t̄ uā apparentor.

Secundū dub. Q̄m̄ dicitur p̄cat̄ in fr̄a; t̄o t̄ illata, sit d̄y
curiosa! R̄p̄ affir̄. P̄, quia ut nōā sit discursiua, s̄at̄ est: si illas p̄cat̄, unum
seq̄ ex alio, & aū collat̄: aliq̄ Enthymema n̄ cōt̄ aū discursiua, q̄ uā s̄it nōt̄
colligit.

3° Sep. dub. Vn̄c̄ discursiua h̄a per inductiōem, pendet p̄
ab ante Inductiōis? R̄p̄ affir̄. P̄, q̄ ad hanc nōā concurr̄it nōā s̄ūm̄ r̄em̄
& d̄y p̄uā, q̄ proprie d̄ capim̄ entum: & concurr̄it in d̄y illas, p̄c̄iā, & effin̄
tur illam cōny. gō ab hac pendet. It̄e aut̄ nōā n̄ cad̄y Inductiōis et̄al̄:
lectio multor̄ cognitōum singul̄um, ex q̄ infert̄ t̄o d̄y; nota t̄r, Induc
tōem, & experimentum uersari c̄. singul̄um; in q̄ s̄i in d̄y Inductiōis & d̄ capim̄
mentum, cum sit de singularib̄.

Art 2°

Cognitio primorum priorum sit discursiua?

R̄p̄ affir̄, si loquamur de cognitōne confusa, et imperfecta p̄ discursum a
posteriori, id est, p̄ Inductiōem n̄ penetrat̄ t̄r, q̄ in rudib̄ h̄ib̄y pot̄ euenire.
R̄p̄ neḡiua, si loquamur de cognitōne p̄f̄c̄a, & dist̄a habita ex penetrat̄ōe t̄r̄um, que
est propria cognitō prim̄i p̄r̄, licet p̄cedat Inductiō. P̄, q̄ nōā discursiua c̄atur
p̄ur̄ ab antecedente indicatiua: d̄ notitia prim̄i p̄ncipij n̄ c̄atur ab aliqua an
cedente indicatiua: gō n̄ est discursiua. Prob̄ Minor, q̄ uā t̄r̄ prim̄i p̄r̄ non pen
det a uerit̄e ant̄y cognitōnis, sed se ipsa est independ̄y: gō non c̄atur ab illa. P̄
Affir̄, q̄ Inductiō p̄cedens n̄ continet in se r̄em̄ motiua m̄ attend̄o prim̄o p̄r̄;
h̄c. n̄ est penetrat̄ō t̄r̄um, que sunt simplices apprehensiones extremor̄ respec
tant̄y cōm̄p̄r̄i cum sub̄to, independ̄tem ab aliqua antecedente.

Confirmat̄ 1° q̄ uā t̄r̄ h̄c s̄r̄y in pract̄is, ita s̄et p̄r̄um
in speculatiuis: sed s̄r̄y non est p̄pter aliud, im̄o r̄eliqua omnia sunt p̄pter
s̄m̄: gō prim̄um p̄r̄um n̄ pendet per se ab aliqua antecedente cognitōne, im̄o
ab illa pendet alia p̄r̄ discursum. Confir̄, quia ass̄y f̄idei diuine id̄e n̄ est d̄y
cursiua, q̄ pendet s̄t̄ ex diuina auctoritate, licet regnat̄ in adult̄o uoij q̄ b̄al̄y,
& m̄m̄m̄m̄m̄m̄ ad credendum: gō s̄r̄y ass̄y p̄ncipij n̄ erit discursiua, q̄ pendet
p̄r̄ b̄al̄y

Inter penetratione terminum, & lumina illius, licet aliquo modo praequivat Inductionem.
Contra, quoniam principij haec ex penetratione terminorum, est eiusdem speciei cum
illo, quod hinc Inductionem: Sed non est discursiva: quod neque secunda.

Rogabit ergo, ad quid inferuat Inductio antecedens? Res in
sensu, ut intellectus penetret terminos principij: illis vero imperare penetratis, sta-
tum apparet independentem ab Inductione. Nam cum noster intellectus sit limi-
tatus, & dum est incorpore, pendeat a sensibus, ut assentiatur securius, et sine periculo err-
andi, non cognoscit prima principia, & esse, nisi praecedente aliquo experimento, seu
Inductione: at tamen tota ratio assentiendi primis principijs, non est experimen-
tum, seu Inductio, sed est lumen intellectus cum clara terminorum penetratio-
ne, in qua videtur evidentia veritatis ipsius principij.

Quod vero Inductio, vel experientia sensuum non concu-
rat per se ut causa effectiva ad notitiam principij, probatur primo; quia scien-
tia primorum principiorum est infallibilis, et maxime necessaria: experimen-
tum est fallibile, et contingens: ergo scientia non potest ab illa pendere. Proba-
tur etiam; cognitio principij attingit primum, et per se necessitatem cognitionis inter
terminos principij: experimentum attingit solum actualem conjunctionem in-
ter predicatum, et subiectum, non percipiendo necessitatem, vel conjunctionem illi-
us: ergo notitia principij non pendet ab experimento, tanquam a causa
effectiva. Sicut conclusio scientifica non potest pendere a medio
habili, quod non attingit necessitatem scientiae.

Obj. Inductio non erat in arguendi discursiva, quia etiam pendet ab
fide: quod in primum primum cogitatur Inductionem, eius ratio erit discursiva. Res Inductionem
quod est via Inductio, est enim arguendi, atque ad id discursiva: Unde non se leparit etc. et.
Non vero quod est Inductio tam apparet, quod est Inductio primis principij, cuius veritas est independentis
a veritate Antij, quod cogitatur clare, et ut primum primum est.

Talis autem Inductio apparet est quodam manducatio, et conditio ad assenti-
endum quod disponit, et innuat illum ut promptus, et in ulla formidine assensum habeat: non tamen
influit in ipsum assensum, quod conditio remouens impedimenta, non influit effectiva in et-
sum: ut fit in illo, quod tollit obstaculum, ut aliquid graue descendat. Et probatur
quia

quodlibet utriusque una cognitione ad efficiendam aliam, nisi quod detrahatur à veritate illius ad
cognoscendam veritatem alterius: quoniam presentia non accit, cum illius a suo lumine, et a
penetratioe triori sufficienter detrahatur. Ita sic fit.

Illius suprà notae experimentalis in sui cognoscitum p[ro]p[ri]e app[re]hen
sioe singulis triis primi p[ri]ncipii, p[ri]ncipium, et subitum. V[er]o Impossibile est id sit esse
et esse deinde et aliam notam apprehensivam, quod de penetratioe trioris cogit per se, et
et clare ipse triis: postea coniungit illud triis in formam p[ro]p[ri]am, frando unum con
tum apprehensivum, et clare representet totum p[ri]ncipium: tunc iudicat ipsum p[ri]ncipium
p[ri]ncipium approbando coniunctioem in p[ri]ncipium, et subitum: V[er]o affirmando Impos
sibile est etc. Quae ult[er]ior nota cum non pendat ex alia indicativa. Antea non potest
esse discuriva.

Quaestio 3^a

De Praecognitis, et Praenotionibus.

Art. 1°

Quot sint Praecognita, et quot Praenotioes?

Praecognitum est id, quod cognoscitur à aliud. Dicitur de parte p[ro]notioem, quod est id, quod de Pra
cognito cognoscitur, et connotat rem cognitam. Quaerimus ergo, quod sint praecognita, et quot
sint praenotioes à seorsum? Quaestio potest pendere de p[ro]notioe totali: V[er]o de Logica,
I de p[ro]notioe; V[er]o I hoc est notioe. Item potest dari à ingressum Demonstrationis, et
in ipsa autem Demonstratione.

Quod igitur cum P[ro]notioe. Ad seiam partem à ingressum de
monstrationis requirunt tria Praecognita, nimirum subitum, passio, et p[ro]notio: Praenoti
o vero quatuor, nimirum de subitum duae, et de p[ro]notioe, id est, quod sit rei essentia: et quod sit
id est, quod sit possibilis: de passioe requiritur una, scilicet quod notio, id est, quod uocabitur sig
net: de p[ro]notioe requiritur una, id est, quod sit nota.

Insuper Venetus, quod quilibet forma abstracta deduci potest unum
concreta: Praenotioes sunt quatuor, quod quatuor erunt Praecognita. Quod dicitur Aristoteles;
quod quilibet forma abstracta deduci potest unum concretum factum sumptum, et maius;
maius sumptum et minus. Unde quod dantur quatuor Praenotioes, dantur et quatuor
Praecognita facta, et non maius; de quibus loquitur Philosophus. Sicut si ponantur quatuor
albes in tribus lapidibus erunt quatuor albae factae; quoniam tria uis maior.

Quod 2° ad Aristotelem. Praecognita tendunt in progressu duos
quod tri

Inter numerata sunt duo: nimirum, medium, & Cō. Prænotiis & cog. nempe de
 illis quæ notæ, & quæ sit: de Cō quæ sit uia Cō, quia ut alijs appetitibus in Cō, dicit
 cognoscere eam, quæ in appetitibus, quæ continetur in medio: deinde dicit cognoscere illam
 eam in appetitibus, & in appetitibus; in quo consistat bonitas Cō: a tunc temere atten-
 dit.

Art. 2.
 Soluuntur arguæ in numerum Prænotiis.

Obj. 1. Medium cogitur in demonstrationem: quod autem illam prænotiis dantur Prænotiis. Quod
 autem, quod medium continetur in principiis, quod componitur ex medio: sed quia prænotiis in de-
 monstrationem: quod et medium. Quod medium non prænotiis separatim a prænotiis, & uia sui, sed uia
 priorum, in quo includitur. Prænotiis uero logi de Prænotiis uia sui, quia sunt subiectum, & præ-
 notiis. S. 2. Prænotiis autem uia sui, ut illius uia: sed cogitur in subiecto, et
 passio in uia sui: quod non sunt Prænotiis, uia sui, Prænotiis. Quod illi quia
 eto est dignitas, illa uero Prænotiis & apprehensio: sed cogitur apprehensio
 potest causare hanc uia sui; ut supra hanc uia sui: quod non possunt eam eam eto. Quod illi Præ-
 notiis non eam cogitur effectus, uia sui, sed directus, & dignitas: quod sit uia ad Prænotiis:
 et eto se hanc cogitur priorum subiecto, et passio.

3. Prænotiis autem in progressu Prænotiis prænotandum eam de eto quod
 notæ, hanc de prænotiis: quod eto uia notum Prænotiis. Quod Prænotiis logi de Prænotiis
 eto uia sui, sed uia subiecto, & passio in progressu eto uia sui: de quo prænotandum eam uia sui.
 Prænotiis: eto uia uia cogitur in prænotiis: quod eam notum Prænotiis. Quod Prænotiis
 quod cogitur uia sui, & in alio non sufficit ad prænotandum Prænotiis; sed quod prænotandum
 notæ prænotiis, et in se.

Insti: Bonitas Cō est Prænotiis: & tunc aliqua cogitur uia sui
 uia sui: quod cogitur uia sui sufficit ad Prænotiis. Quod Prænotiis quod bonitas Cō cogitur
 notæ in se prænotiis, & immediatè. Quod tunc cogitur uia sui, quod illius cogitur solum uia
 uia sui distinguunt ab appetitibus eto. Urget: Ad Prænotiis sufficit cogitur ap-
 prehensio: sed eto uia sui apprehensio, quod uia sui: quod est Prænotiis. Quod Prænotiis
 Cō, quod cogitur apprehensio eto non distinguunt quod cogitur apprehensio prænotiis, et
 subiecto, & copula, quod continetur in prænotiis: cum quod cogitur cogitur apprehensio subiecto, et
 passio, non efficiunt directum Prænotiis ab illiis.

Ult: In Prænotiis prænotandum uia sui Prænotiis dantur copula
 Verbales & notæ, alia qua partium uia sui: quod constituent directum Prænotiis
 Quod Prænotiis, quod illa non sunt prænotiis, aut Prænotiis; sed tunc partium
 uia sui

unicata; & rei illius cognoscitur; nimirum copula uerbalis in pmissis, & in illa.
 Post: Etiam medium, subiectum, & passio continentur in pmissis, & rei illarum cognoscitur: qd n̄ erunt diuisa Praecognita. Vnde Cicero; qd subiectum, & passio sunt
 p̄s, de q̄z posse dubitari, an sint in se unita; & idcirco paratim a pmissis sunt
 cognoscenda: medium uero eō coniungendi causa; & idcirco det̄ speciatim cognosci.

Art. 39

De Praenotionibus Subiecti.

Praenotio sub̄i duplex est; altera q̄d e, de q̄ in se agendum; altera q̄d est, id est,
 ad uocabulum s̄ijcet. De hac, quia nemo pot̄ diuere, nisi intelligat significatib̄. Du
 bium t̄ e, & p̄notandum sit qd rei, seu ess̄i, & n̄ rei, q̄ capiat̄, & de p̄m. Et q̄d si
 pot̄ procedere de sc̄ia totali, Vnde de sub̄o Dico; I de sc̄ia partiali, Vnde de sub̄o cuius
 uis demonstrationis.

Dico I. De sc̄ia sc̄ia totali n̄ario p̄notandum e qd rei, id est, ess̄ia sub̄i
 ti & eius de p̄m ess̄ialem. Quia, sicut sc̄ia totali addit̄, dicit̄ p̄notari eius prius. Sed
 sequitur prius e de p̄m sub̄i: qd haec cognoscenda e. Consp̄ca d̄ Tho q̄ inio d̄not
 minime de finit̄. Ennotatione. inio Prius q̄ sc̄ia, qd sit sub̄i illius lib̄ri.
 Inferes: qd Praenotio sub̄i sub̄i sunt tres; nempe quid nois, quid rei, & qd est qd
 ad sc̄iam partialem, de q̄ agebat̄ Tho, duos in re: Praenotio; ad totalit̄
 tres, q̄s duo comprehendunt̄ in illa Praenotio qd est; nimirum, qd est nois, & qd est rei.

Sed q̄z, & alij sc̄ia totali pot̄ demonstrare a priori de p̄m ess̄ialem,
 sui sub̄i perfectissim̄ e in oi q̄. Qualis est haec? Hinc e at̄ uote constans n̄a corrup
 tibi, & n̄a uote factus a Deo ad sui imaginem, & orientis ad beatitudinem. Qd regere.
 P̄ e qd nullas sc̄ia demonstrat sua sc̄ia uniuersa: sed talis de p̄m continet uniuersa prius
 sub̄i: qd illa pot̄ demonstrare. 2. Ad de p̄m uerū medium, qd sit cā rei demon
 strat̄: sed in totali de p̄m, & sc̄iam sub̄i h̄it̄ mediat̄: qd n̄ pot̄ demonstrari.
 3. Illi, qd de p̄m continet p̄s ess̄ia, q̄s n̄t̄ ancedit; & sequitur prius in sc̄ia sc̄ia:
 qd n̄ pot̄ dari aliter, p̄sequat̄ demonstratur.

Et t̄n̄ rerum ess̄ia p̄ndunt̄ ess̄ialem a Deo, ut a cā prius affluat̄, sine
 li, & captari; p̄iunt̄ de p̄m ess̄ialem. d̄nari q̄ Metam̄ Superiorem a Beatis, qui
 clari uident̄ in Deo illas rei cā, n̄ uo a nobis, & deum clari n̄ agnoscimus; imo
 potius euidentijs cogimus rerum ess̄ia, q̄m diuina captari, & diuina p̄m, q̄ n̄
 t̄ n̄ p̄iunt̄ uideri in se.

Quareq̄ item, qd q̄ sub̄i sunt plures de sc̄ia; Vnde Physicam, et
 Metam̄, possit una d̄nari q̄ aliam, in diuiso t̄a q̄. Qd aff̄. P̄, qd sit
 q̄ lib̄et

Quod dicitur descriptio explicat totam essentiam subiecti; & tunc illam explicat in his modis, ut
videtur: sicut si effectus pendet à Deo, & totus à 2° causa, sed à neutra pendet à
tertia. Et sicut una causa in suo genere vere, & a priori dat esse alteri generi, & in
recipit esse in diverso genere: sic et una descriptio poterit à hanc demonstrare, et ab illa
derivari, ut videtur in hoc capitulo. Omne animal constans materia, & forma rationis, est
rationale: sed omnis homo est animal constans materia, & forma rationis: ergo omnis homo est animal
rationale.

Non tripliciter demonstrari a priori in eodem genere. quod in eodem non dicitur medi-
um a priori, potest demonstrari. Et in hoc libro in de seipsum, & substantiam non dari medium:
& de seipsum esse finale primum: utrumque. n. intelligendum est in eodem genere, non in diverso. Unde
sic Metaphysica est immediata, & prior quam Physica in genere Metaphysico: sicut Physica
in suo genere. Sicut materia est prior, & posterior forma in diverso genere cause. Quamvis autem
sola Metaphysica possit resolvere descriptio sui subiecti usque ad formam summam, & deinde hinc
reverti ad effectum, & ab alijs derivari; reliqua scientiis sicut est, quod possunt resolvere hanc
descriptio usque ad quod ad se pertinent in suo genere.

Dico ultimo. De subiecto partiali, sicut, id est partiali Divino, sine
gratia, sive quod quid: nisi sit effectus, non est numerum prout esse quod sit; sed est, quod sit il-
lius natura, & essentia. Patet in Demonstratio (quod), quod procedit per effectum, & causam, & subiectum
essentiam non explicat. Sed de Divino quod quod; quod lignum procedit tunc per seipsum essentia,
ut cum quod materia dicitur, hanc esse quantum: Et per causas contrarias, ut cum dicitur quod
quod quod, & ob hoc. Ad cognitionem quod quod quod quod quod quod quod quod quod quod quod quod quod
essentiam, & omnia rationis essentialia, quod includit. In autem Divino quod quod quod quod quod quod quod quod quod
subiectum, prout est eius quod dicitur, & essentia.

Art 4° De secunda Prænotiæ Subiecti.

Altera subiecti Prænotiæ est quod sit: & quod dicitur. De subiecto sine
sive totali, sive partiali, numerum proutendum est quod potest existere,
non quod aut existat; Et per hoc: quod omnia scientias intendit demonstrare
aliquid unum quod dicitur de suo subiecto: sed de re impossibili non veri
demonstratur: ergo proutendum est quod subiectum sit possibile; ratio, si
sit reale, ob hoc, & sit ratio; negativa, si sit negativum. Et per hoc, quod
sicut est de natura, & immutabilibus: Sed etiam autem, ut dicitur, est
Corrigere